NDRÉ MJEDJA

JUVENILIA

BOTIMI I DYTË

Çmimi K. 1.50

Në Shkodrë
Shtyp. «Zoja e Papërlyeme»
1928

BKSH

D. Ndré Mjedja

JUVENILIA

BOTIMI I DYTË

Në Shkodrë
Shtyp. «Zoja e Paperlyeme»
1928

BISH

BKSH

Váji i bylbylit.

ВКСН

BKSH

I.

Po shkrihet bóra
Dimni po shkon;
Bylbyl i vorfen,
Pse po gjëmon?

Pushoj mourlani
Me dhbi t' vet;
Bylbyl i vorfen,
Çou, mos rri shkret

Gjith fushët e malet
Blétimi i mbëlej;
Livadhi e pêma
Gjith kah lulzoj.

Nder pýlla e ograja,
N' mâ t' mirin vênd,
Me rreze dielli
Po e gëzon gjith kênd.

PUSH

E tuj gjimuse
Shkon rreth e rreth
Nji prrue qi véret
Rrjeth neper gjeth.

Â çilë kafazi
Bylbyl, flutrû
Nder pýje e ogruja
Bylbyl, shpejtû.

Kerkush nâ hovîn
Atjè s ta pret;
Me zeher lunjen
Kerkush s ta qet.

Kafaz kë qiellin,
Epshin pengim;
E gjith kû t'rreshket
Shkon flutarim.

Neper lunije
Kë me gjetë mel;
Per gjith prëndvéren
Njajò buk t'del.

E kúr t' zitë eshi
Nder prroje pi;
Te njatò prroje
Qi ti vetë di.

Tush pá frigë çerdhen
E bân n' ndo 'j lis;
Nuk jé si i nderi
Qi nuk ká fis.

E kúr t' vin zhegu,
Kúr dielli shkon
Ti kë me këndue
Sì kë zakon.

Rreth e rreth gjindja
Me t' ndie rri;
Preí asì vëndit
Daben me zi.

Ä çilë kafazi,
Bylbyl, flutrò;
Nder pýje e ograja,
Bylbyl, shpejtò.

Nder drandofille
Nder zanakë nga ;
Kû qeshet kopshti
Idhnim mos mbi.

Po shkrihet bóra,
Dimni po shkon
Bylbyl i vorfen,
Pse po gjimon ?

BKSH

II.

Por váj! se'j dimen tjetrë
Paske, o bylbyl i shkreti,
Pá dá tý zëmra t'treti
Mbas vájit qi t'rrethon.

Me lulzim t'yet prëndvéra
Tý s ta pertrin gozmëndin:
Jo kurr s'e njifke shëndin,
Bylbyl, qi po vajton.

A thue po kján, se qerdhen
Pa ká shkatrrue skyferi!
A thue po kján, o i mjeri,
Se mo rrnue gjáll s'ké mél!

Ndrrojn' edhè stinët e motit,
E per gjith qas ndrron éra:
Xhas dimnit vjen prëndvéra,
Mbas bórës blerimi del.

Veç ti me idhnime t' tuja
N' zémer gjithsonë po pihe,
E dit' e natë po shkrihe
Mbas vájit qi t' mundon.

Kúr á tui ardhun drita
Ndihet tui këndue shpëndi,
E n' kúngë i duket shëndi
Qi zémrën ja gazmon.

Njeti nder pëmë, nder lule
Shkon e ziutrën lyllbyli;
N' at érë qi nep zymyli,
Vjollca e zmuska uget.

Por ty n' kafaz t' shterugueshem
Ty t' puska ndrye mizori,
E kurr nji herë nuk t' xori
Me t' lëshue kû zémra t' thrret.

Ti kurrnji kangë s ja këndove
Diellit kúr andje çohet;
Zémra me váj t' eeptohet
E me pajtue nuk don.

Ndoshta kujdesi i t' tújve
Gjith ket ídhnim tu qiti,
E shéndin tu shutiti
E vshtira qi i mundon.

T' burgosem i bâni gjindja
Veç perse donë me ndie
Njat zâ qi lëshojnë me hije
Qi t' kënaq e qi t' bân rob.

Çdo krajâ i madh nder shpija
Tý t' mbâ m' u thanë i veti;
Vetë bukurija, o i shkreti,
Këmba per jú nji kob.

Persë tu ndejn e t' mësllajve
Nji shpénd i vogel s ndalet;
Shpëndit i kunde mulet,
Qerdhen e t' parve do.

Me at zânin tând t' permállshem
Ndoshta ti ankon këto t' vshtira:
Deri sá t' kthejn' e mira,
Bylbyl, pá prâ gjimò.

III.

Por njaj váj qi jé tui lëshue,
Bylbyl, zëmren ma ëopton;
Dit'e natë rrij tui prigjue,
Váj per nane! kush nanul t'agushllon?

Gjàma e jote à porsi ankimi
I nji fëmijës qi vetim mbet;
Gjàma e jote à si shungllimi
I nji t'zezës qi gjà s'e pret.

Porsi dhesë me fatë ne krye
Nana e shkretë qi mbet pà djelm;
Njashtù tlue rri tui shfrye
Njat idhnim qi t'a bá helm.

Puna jote, o i mjeri m'mbyti
E kerkund nuk m'lën pushim;
Shkoj nji muej, po shkon i dyti,
T'zezat t'tuja s'kan mbarim.

Tesâ nder arë lulzoj qershija,
E ne bórë dimni po shkon:
Kurr s mbarojnë t' zezat e mija,
Gjasma e jote kurr s mbaron.

Si t' burgosmit n' sholl t' dëtit,
Kû tallazi thekshem vret,
O t' vîn t' ftoftit o t' vîn t' xeshit
Vaji zêmren ja pelset:

E pá prâ n' mukime t' veta
Vajton ftsin qi lerg la:
E tu fëmijn i shkon si zhgjeta
Mëndja e shkretë se mbet pá ta;

Njashtâ ti rri tuj vajtue
N' ngat kafaz qi shungallon;
Ftsin tând rri tui mënohe
T' zin atdhé qi s e harron.

Per fat tând, per zogj qi kishe
Ndoshta zêmrâ, i mjeri, t' dhômb;
Me e pasë dijt'te mjerët kû rrishe
Kerkus t' kishin gêmb mbi gômb.

Me e pasë ndie njat zâ qi lëshushe,
Me e pasë ndie njat vajin tând,
Kishin ardhë kûdo qi t' shkoshe,
T' kishin lypun kând e kând.

Njat vâj tândin tui knjtue
Pa mbyllë sŷt kan shkue si met;
Pvetshin hânen tui gjimue,
Pvetshin hŷjt per prind te vet.

Por aj kob qi hâna e dijti
E njaj vâj qi hylli pan,
T' shkretve n' vesh kurr nuk ju mbrrijti,
E kurr zêmra nuk ju dau.

Me dijt' hyjt me bisedue,
Me pasë ey qi me dërdhë lot,
Vajin tând ju kishin prue,
T' kishin kjá per jet' e mot.

Neper fush' e neper shpija,
Me zitî qi s nep afat,
Rreth e rreth t' kishin ardhun fëmija,
Kjânun t' kishte i ngritî fat.

IV.

Por çu ká toka, bylbyl, ndrron moti;
Ankimi e váji nuk âsht i zoti
Per gjithnonjë zëmren me na çoptue;
Fillò me gëzue.

Mbas béret t' dimnit çilet prendvéra;
Nji dítë nuk gjindet qi s po ndrron éra;
Sëndet qi patnae janë tni mbarue;
Fillò me gëzue.

Tuj dues' i vorfni se e mbluene t' kijat,
Me ankime t' veta mbushë rrugët e shpíjat;
Lecim por s nabramit gjën tui punue:
Fillò me gëzue.

Kjájn' fëmijn' e dekun prindt e shkretuemu
Me 'j váj qi ûuket se s ká t' pajtuem;
Por zëmren moti jau ndrron tuj shkue:
Fillò me gëzue.

Nder ishuj t' detit kjân i burgnemi
Per fuljë, per grue qi s shef i shuemi;
Por ptap durimi kâ me ja prue:
Fillò me gëzue.

Shpênd tjerë burgosi sâ herë mizori,
E rishtas jashta dikûr i xori;
Nder fush'e male janë tui flutrue:
Fillò me gëzue.

Flutrojnë nder male, flutrojnë nder lule,
Flutrojnë kû çerdhen motit e ngule,
E kanqët e parshme nisën me këndue:
Fillò me gëzue.

Nder zogj qi kishe ndo'j herë do t' hasin,
Nder pêmë, nder lule lushkë me'ta ngasin;
Per ty të vorfnemit rrijnë tui shpresue:
Fillò me gëzue.

Bylbyl, ky sheknll ór'e ças ndrrohet:
Bijnë poshtë te néltit, i vogli çohet;
Edhè natyra po don m' u ndrrue:
Fillò me gëzue.

Krajlnít naś t' moçnuet ndrrohen me t' réjo,
E ajó mij' popuj rúnë porsi rrfeja;
Po kthen motmoti qi put mburue:
Fillò me gëzue.

Porsi motmoti ndrrojnë dhe na vetë,
Herë herë gazmohna, herë rrijnë te shkëmbi,
Por vajzi e ankluel kan per t'a shue:
Fillò me gëzue.

Mbas vájit t' tashem kú me t' ardhë shëndi,
Ka me ta shëndoshim zëmren gazmëndi;
Per mâll, si mocit, zinë kë me e lëshue;
Fillò me gëzue.

Kúrt'shkojsh tuler fusha, kúr t'shkojsh nder male,
Afer shpís s' ënus hovin tand ndale;
Mahnit', zë xanin tand tui prigine,
Kan per t' a gëzun.

BKSH

I tretuni.

ВКSH

BKSH

I.

Me shí pshtjellun ocarija
Perudí bjeshkë po shungullon;
E prei maleve stuhija
Ujët e dëtit e pervëlon.

Mal e rë, porsi dy zdapa,
Ngrehin luftë qi gjë s e pret;
Gjinsoa moti e par'e mbrapa
Modershem xrrëja po kenet.

Por këjo gjánë qi lán natyra,
Kejo duhi qi s kú pushim,
E kosaj zëmres á pasqyra,
À pasqyra e vájit t' im.

Porsi'j njk qi natën turret
E mbas deleve luron,
Kerkon mal e kerkon shkurret
Déri sá ndo'j vath'e rmen;

Kënka thanë n' a lëshue nizoni
Mbî lzye t' ëmin pá njî fuj ;
Kënka thanë me pshtue fajtori
E me hup kush s à si aj.

E me lanë njat vënd qi driten
E këtij shekullit ni' perftoj,
M' a largue prei asish qi n' vriten,
Qi kurr zënun si harroj.

O ti dielt, qi pá njî hije
Mbi Bjeshkë t' Nëmuna shkelxën
Per mue ndoshta ath shkamhije
Skó me i shndrinë kah shkon e vjen.

Val' e Drinit rrotullore,
Qi per mal e fusha bje ;
E ti e Buenës rrjeda qetore,
Jo, s do t' m' shifni kurr atjé.

Por si rë qi tretë duhija
M' ikë, o shqype, vëndi i jot ;
E kurr mâ nder dhtt e mija
Ndoshta n' ty nuk pigem dot.

Lamtu mirë, o nnori Shkodrë!
Lamtu mirë, o ti Cukal!
Zhduket Buena nen njí kodrë
Zhduket Drini nen njí mal.

Lamtu mirë, o ti nanë shkreta
Qi me t' vshtira m' rrite kaq,
N' kohë ná t' mirë per tý nu treta,
Kúr plequija kerkon paq.

Veshn'ju lule, qi ju vúna
Me kujdes n' at kopshtin t' ém;
Tretni, zogj, qi 'i ditë ju xúna
Tui ftatrue gémb mbi gémb.

E ti granë, qi mnell buqari
Me djersë t' ballit e t' punój,
Thaí per hánë, o te mblofté bari,
Se un tý kurr ná nuk t' kerkoj.

Por ju, dele, qi blegroni
N' bjeshk'ë n' vrri me tuba shpesh,
Shton'ju, shton'ju e lerg n' i çoni
Per tregtarë do bushka lesh.

Hapi n' hjeshkë, çetinë mbretnore,
Hapi gëmbat, kând e kând;
Trashu, shparth, nuo trup e lëvore,
Lëshoju, bré nuo at shtatin tând.

Ndoshta 'j dítë n' nji breg te thyesbem
Ndo'j lundrie' o'j barkë shtegtim;
Drûnin t' uej, per shôj t' mâ'ênjyesbem
Barka o lundra ma difton.

BKSH

II.

O terr i kësáj shpélles,
O hekra t' shterngueshme,
Ju falem! má t' kthéllesh
Nder gropa t' shëmbtueshme,
I falem, se shqimát
Ju m' hiqni trishtímít.

Ky dſell, qi këtú shifet
S á dielli i Shqypnis;
Kjo dritë qi këtú njifet,
À fundi i terrás,
Nuk ilet jo, shqyptari
Si ndihet këtú pari.

E kàndshme si vérn
Kúr çilin bylbylat;
Permállshem si éra
Qi napin zymylat,
Nder lule má s' parit,
Â giúha e Shqyptarit.

Bylbyla, qi s' ndiânni
N' ket t' njeren shkreti:
Zymyka, qi shkrihni
N' ket t' madhe thatî
Pa mujtë me lulzue,
S ă vênd ky per jue.

Ju njeti gabdoni:
Kû ă ffudi i polqyeshem,
Kû qetas del kroni,
Kû gurra del zmayeshem,
Zymylî n' kopshtije
Terlohet nen hije.

Ograja bleroshe,
Kodrinn t' lulzuemue,
Ti njeti kerkoshe,
O shpêz' e bekuemue,
Njat kungë, jo me shfryc
S' ă vênd ky per tye.

Këtû vâji e trishtimi
Veç ndihet nder shpija;
Këtû ndihet . . . . . tingllimi
I hekrave t' mija,
E gjasmn e ujt t' shkretit
Qi merr vala detit.

III.

Po këndon nji djalë të hregu.
Permállshem si tuĩ kjá;
As nuzgu i natës as zheku
Sosmdet nudej ne e dá;
Si váj gjithkahë i shkoto
Zâni neper shkumbéj.

Pshtetun mbi bërryl kah deli,
Kû s shifet gjá, me sy
'i' përlotshem kqyr', e n' vedi
Duket se do me ndry
Nji sënd qi mbrënd' i vëlote
Si grétha o si gjurpij.

Këndote nji fushë t' punueme
Me grunë e me barishta;
Këndote nji shpi t' vorfnueme
Kû vajtou mbrëndë ferishta,
Vajtojnë dy' goca t' njoera
Mo nji kunatë t' pá fat.

Ndihéj si 'j zá qi ñket
Létas n' gjith at shkreti;
Si nji perejellë muzhiket
Dukej ankimi i tij;
Si zá lahutet qi éra
E tretë prei këssollet n' shpat.

Ah! pisà at vâj qi t' grinë!
Mos e ndal kángen djalë,
N' zémrë nji gëzim m' pertrîni
Njaj vaí i yt, nji fjalë
T' ámblë si ndesha e mikut
Qi zémren ta guzuon.

Per atdhé tand ti, vetun
Neper shkretí t' këtij véndit,
N' zémrë pelset, i tretun
Lerg shpis e lerg gjith sé mdit,
O djalë, e n' frymë t' denikut,
N' furi t' kësáj éris vajten.

Jané xhevahira, o i njeri,
Lott qi t' kullojnë per dhé;
E permbi mjaltë á vëzeri
Qi t' turbullon n' at fé;
Jan'ár e gúr t' págmuesheni
Per nji kumorë n' kryo t' at.

Ndoshta'j tallaz qi avitet
Tesh merr prej lotsh nji pikë,
E valë nisi valë prei drittet,
Me njallë nji uzlajë qi à fikë,
Kalon e'j shëj t' luknueshem
I çon t' shkretuemit fat.

BKSH

IV.

O lejlek, o shpënd ndihnaj,
Qi prei slargut jé tuj ndërrí,
Pàsh njat frymë qi merr e t' hár,
Ndalu 'j herë n' njiket shkretí,
Nji fjalë t' vetme due me t' pretë,
O lejlek, o shpënd i shkretë.

Ndoshta ti kah jé tuj ardhë
Atdhén t' énsin e kalove,
Fushat t' ona me krahë t' lardhë
Kodrat ll' omat i kerkove;
Ndoshta n' Dri ké lá atá fletë,
O lejlek, o shpënd i shkretë.

Edhè un n' kopshtije t' mija
Nji lejlek dikúr kam pasë;
Per gjith ditë tuj m' ardhë te shpija
Para deret e kam hasë;
Vite lét te e njera nanë,
Vite e lýpte 'j sënd me ngranë.

E nan-zeza nuk pritote
Fgjnit t' vet me ja mbajtë besen;
E per ditë me ça i teprote
Zogut t' bardhë i shtrote truesen;
Hate e pite ashtú gjith vëris
Aj lejlek, e u falte ndérés.

Une vetë me njat fatzí
Në' oborr t' shpís sá herë kam ndêjun;
Ifrishe e luejshe neper shpí
Pá u merzit' e pá ja mêjun,
Nji preé t' kuqe i puta qepë
N' kâmbë t' ermaktë qi kishte rrepë.

Oh! me e pá nji ditë n' këto vênde!
Me dijt' aj i mjerë per mue!
Ne 'j mij' t' pvetuna e mij' sênde
Kishe i mjeri me e rrethue,
Kish ta shof nji herë!... aj vetë
Kênke ti, lejlek i shkretë.

Mirë se vjen! Vetë Perêndija
T' paska prûmun nder kto vênde;
Se me tý gjith Shqyptarija
Fluturim mue m' erdh, e n' mênde
T' tânë me' j herë njaj dhé m' pertrihet,
O lejlek, kû Shqypja ndihet.

Ah ! m' kallxò, kallxò të vertetën,
A lón dielli edhè mb' at ânë ?
A xhixhllojnë, si paras, n' t' shkrefën
Shqyptarí e hyj e hânë ?
A lulzojnë me lule t' êrshme
Mal e fushë si n' kohë t' at-hershme ?

Per njat plakë qi me luk t' rriti,
M' difto, zog, a mumul t' qindrejnë ?
A thue kâmben jasht' e qiti
Nder kopshtije qi lulzojnë,
Rreth e rreth tuj fypë me sy
Diç qi n' zënarë ká psi shfry ?

Gjamët, e soja tui ushtme
A i ké ndie neper at shpí,
Kúr shkon diten tui nukue
Nji djalë t' shkretë qi e ka n' plesní ?
Nji djalë t' shkretë qi e njera bori,
Qi n' dhé t' huej ká tretë mizori.

Atjò prap n' at çerdhen tânde
Ké me kthye, lejlek, n' prëndvérë ;
Njatò vênde qi t' i kânde
Ké me i pâmun edhè 'j herë :
E n' at shpí kû askurr s' u trême,
„Fal me shëndet" m' i thuej nanës s' émë.

Thuej se e pish n' ndhtime t' mija;
Pertè dëtin n' një shkrett;
E kurgjà n' unkime t' tija,
Per pos nunës unk i kam ndie,
Thuej: per tý veç kishte drojë,
Thuej . . . . . por ça? ti jé pagojë!

BKSH

V.

Nuk kabon nji nat' e ndʼ ánderr,
Porsi zhgjánderr,
E shof nanen këtu per bri;
Me krye vjerrtë, me lot per sy
Iri tui shfry
Njat idhnim qi dua me e grie.

Ndéjun na' duket prej te votra,
Ká me noftra
N' dritë t' kandilit qepte e arnote;
Por njat gaz nuk ká qi i shndritte
Kúr godítte
Petkat djalit e shëndote.

Kqyrë njat vënd kũ mbramje rrishe,
Kúr nuk kishe
Fije idhnimit neper fytyrë,
E ngurron si t' kénke gurit,
E, pshtetë murit,
Lott i dalin rrkajë tui kqyrë.

T' kishe dekë nâ nir', o i njerë,
Thote si herë,
Afer nanës qi t' desht e t' zuejti;
T' kishe mleyllë me duer te mija,
Këtû te shpija,
Njatà sy qi mordja shuejti.

Afer vorrit tând nan-shkreta,
Porsi bleta,
Ishte sjellun tui gjimane;
E n' at hár qi kishte qitë,
Per gjith ditë,
Ndonji lule kish kerkue.

Po nji lule, o dashtenf,
Qi kish bi
Per njeclis te zémres s' ote.
Kishe mbledhë nji fije bimet,
Qi prei dhimet
M' ishte dukë se djali m' çote.

Kjo pelhurë qi vetun mbëlova
E punova
Nat' e ditë kurr pá ja méjun,
Kishte mbëlue koeijt e mí;
Por per bri
Djalit t' ém i kishe ndéjun.

E mambej, si del nji krue
Tnî bmanne
Rreth e rreth prei brijes s' malit,
Rrkaj' i ulem lott per rrudha,
— Nuk âsht udha,
Nanë, m' u idhune per t' zeza t' djalit.

Kûr u' ket shekull n' alrit' e qitë,
Kûr e rrite
Me njat mênd që nep lirija,
„Nji nanë fjetrë, thoshe, kë,
Bîr u' ket dhé,
Nana e jote â Shqyptarija.

Mênd e zêmës per të shkriji,
E pertriji
Nâm e lavd kûr t' i vîn dita",
Mbas fjalësh t' tua per herë shkova,
E t' ndigiova:
Shqyptarín nuk e korrita.

Ándrra e jetës.

BKSH

BKSH

Trina.

I.

Mollën t'kputuna nji deget,
Dý qershija lidhë n'nji rrfanë,
Kû fillojnë kufit e Geget,
Krijnë dý çika me nji manë.

Krokëz e bréz perzie me lisa
Kriten rrotull me çetinë,
Plepa t'but' e qeparisa
Mbëlojnë e veshin at lesinë.

S ushtoka malli prei baktijet,
S fryn mavrlani me duhí;
Puq i kthíllte prei Perendijet,
Puq prei ajerit e qetí.

Gurra e lugut veç ushtoke
Si lahutë me kângë kreshnike:
E nder pémë bylbyli këndoke
Valle darsmet e fisnike.

Ngreh, bylbyl, n'at hije valle,
Ushtò, gurrë trimneshë, n'shkâmbije;
Bûlk i nates, kungallë, qi talle
Neper gémba e per lanije,

Kĕndoni kĕndoni Veç prei stanit,
T'ardhmen Trima mbrámje n'shpi,
Tui blegrue nji kij mbas zânit
T'deles nanë kenî ne ndie.

Veç prei plehît gjel kokoti,
Me njat zâ qi s mârron kurr-herë,
Kâ n'u gjegjë se â tui ndërrue noti,
Se â tui çue nji tjetrë ére.

BISHT

II.

U ndie njí zâ te shtegu:
Cieé! del se erdh nuzgjim,
E nbrapa po vjen Trina
Me 'j qingj te sykes ngryk.

E duel me njeleë te burgu
Lakja, xuer viçin jashtë,
E shega, e létë, si kashtë,
Tui keyenun n' berlyk.

Ju snell obsorit protull
Tu' u hjedhë me bisht perpjetë;
Derí sá pláka vetë
Ershanë tu' nuzgjim e qyj.

Moli, tui këndue lopen,
Tui prifun viçin prórë;
E tanblí, bardh si bórë,
Perubrênda njeleës nguloj.

Mandej muer kijin pezull
E u vû me syken n' sanë,
Sá çoste tanblin më
Zoga me xë do pak.

Muer ëdhë krande e ookla,
E Trinken muer per bri:
Ish lodh: i dhimte nd' ijë
E kishte mëllzat gjak.

Vûni do krände n' votrë
E fryni n' zjarm qi ish ndalë:
Thej pehesh me tanbel valë,
E ndoshi kupet plot.

Pehesha me kollomoqe,
T' mirë ëdhë per zotni,
Kûr don per rob e shpi
Me i ñal' i madhi Zot.

E hangri Zoga shëeshem,
Por Trina s hangri gjâ,
As lokja, qi ishte vrû
Mbas çikës, nuk hangri dot.

Por tërte ndêjë te votra,
Tui kqyrë me zêmer t' plasun;
Tui nluk' at shllungë te rrasun
Ju mbusheshin syt me lot.

Kûr nji nbas nji pranë zjermit
U lodhne gjûmit fëmijn,
U que, e t'dy, si kija,
Mbi t'shtrenen i vëndej.

E tërte prep te votra;
Pêj tërte per xhubleta;
E i dukej se tu këneta,
Se n' shpélla ne drungoj.

Tirshin dhè shtojzavallet
Tui luejtë pâ-nêjun gishtat:
Siellshin me pleq ferishtat,
Ndoshta edhè fëmijn' e vet?

E shkoj me i pâ, tui pritun
Driten ë pâshës me dorë:
Ngrykus, si dy qelloë
Me krahë pâ pupla, i gjet.

III.

Cicé, shkà ka sot Trinka
Qi po pritou n' a çue?
Zgjoje me dalë me mue,
Me lëshue âmkûn e vet.

— Bij', mos e prek, se njonja
Tash à tui folë me Zojen;
Lén zin e mos çil gojen
Se e lumja Zojë t' bertet.

Që prifti, mauë, qe dajat
Mbas tij me qiri n' dorë;
Katundsen me mahcorë
Sá shpija nuk i xë.

— Rri, bij' se sante Trinka
Po shkon me bûjtë te Zoja;
Merri këto lule e çoja
Së lumes dhuntí per të.

Zoga.

I.

Nper ograjë po kërcejnë bylbylat
Si tu' u perallë me shoqi shejnë;
Dhëndofilleve zymzylat
T' kandshmen erë dhanti jan çojnë.

E nalt n' qiell nâ s' bukur hëna
Rreze t' paqta shkon tui shkri;
Maje bjeshkve fillon Zâna
N' valle shoqeve m' u pri.

Ladhë prei vëgjesh, prei rranjesh shpijet,
Si n hâ natë, ndêj Zoga n' votrë;
Ndêj m' u xxé me drû dullijet
Qi kish hâ nper mal, pâ motrë!

E kuvéndte me nanë loeva,
Si pergjûmshem, ndonji fjalë,
Dêri sá bri votrës goeva
E nuer gjûmi dal ka dalë.

Fjet bri votrës; e kúr shkëndija
Shndritte at fëtyr' te pi travajë,
Ejëll prei qiellet ulë te shpija
Dukej faret fëtyra e sajë.

Herë n' at gjúmë tui qeshun dukej,
Si m' u falë herë dorcu çote;
Herë permallshem u' vëli strukej
E n' fëtyrë gjaku ë' tùn'i vëlote.

(Ngrimun n' ár, mbë'j pullali,
Nen hulkmo nji beg kish dalë;
Holl'e i gjatë porsi sílvi
N' rrugë nen gunda ish dukë nji djalë.)

E nan - burdha tui shikjue
„Flëj me ègjuj, thotë, o bí,
Pushò shtatin me i ndimue
Lukes s' ate neper shpí".

II.

Prêi neu njî tjegliet kish dalë si j trê
Kû njî mij' tésla vëboshîn pi dû;
Pernbî shpî uslihej tui rrahun troka
E nshtatë toka

Prei kâmbësh t' baktive. Kâ dalë Harapi
Herei, e shpatit dëlet ja hapi;
Kâ dalun Mira me lopë te mëdhaja
Neper ogrnja.

Kur u zgjue Zoga vejt te balkoni,
E pau se bleta vëlote te zgjoni;
Pau se n' at nâde poshtë njî lavrner
Kîsh bû njî shpner.

Tui sjellun krahuîn këndote me vëdi,
E i rrîdhte kralve si njî valë dëdi,
Kâ shndrîçem dielli lëshote si zhgjeta
Rreset e veta.

Ereze, ftak'arit. Por rrotull fëtyra
E fushës kish ndrrue; kish ndrruemun zyra
E bimës e e pëmve; permbi bulkue
Dëri kish ndrrue

Ërë fleigëni; po i vite j tjetrë
Ërë; nakthit; e rruga e vjetrë
Neu shpi, mbus gurdhit, poc si nji drithë
Shkote tui qitë.

Nuk e kishi vrûmun kurr ndër dit t' vetа
At rrugë n' bulkue. Ktheshin me çeta
Asajt katundsit tui dalë pá prá,
E njò s kish pá.

U nis te punа nerziçem. Nisi
Ndër pëj sovajken, e shpata krisi,
Cirlikue rrotllat posht' e perpjetë
Neu kâmbë te shpjetë.

E vojt n' drithore prap. Ndoshta begu
Ká mbërrie te rruga e pret te shtegu
Veshun me t' arta, mbi j pullalí,
Per bukurí.

Nuk ishte begu: neu dielli i' valtë
Veç dy dallëndyshu lojshin do lultë;
Bulí' e kashtare per çëndhe i' vet,
Se shën Ejëlli á nget.

Ndoshta po avitet nji djal' i ri,
I holl' e i gjatë porsi' j silvi,
Me rryp reth brézit, me nji gjashtore
E' j karatore.

Nuk ordhi djali: veç dy bylbyla,
Nji n' drandofille, nji ndër zymyla,
Permallshem thrrasin, e shoqi shojnë,
Me kangë gazmojnë.

III.

Vijnë dallëndyshat porsi ére
Pertë dét te çérdhja e vet;
Vijnë bylbylat kú prëndvéra
N' pýje t' veshuna po i tharet.

Se qe pëmët knu éndun lulet,
E u vesh fusha me blerim:
Létas prroni malit ulet
Dú prei bórës qi i nep ushqim.

E, i dishruem, lje per fushore
Me rritë bîmen per gjithvénd,
Kú 'j érë ákullit mizore
Kishte hupë lulzim e shénd.

Edhè ti prei asáj qi t' rriti
Dáju, vash', e mos vajtó;
Me nji veshë, qi kurr s ta shndriti
Paras, shtatin hijeshò.

Ikshkë me lule lëu dashtnija,
Me kûngë t'shpëndit qi guldon;
E prëndvëres bukurija
Ikshkë prei gjûmit t'tau' i zgjon.

Del, o bij' prei shpijes s'ate,
Del prei t'vorfenit katund;
Njajò flakë qi n'zëmrë pate
Dò t'perejellin tjeter-kund.

I'pret nji zëmrë flak' e shkëndijë,
I'ret me tanden m'u bâ nji;
Sa jetë t'apin Prevendija
Mos m'u dâmtu kurr prei si.

I'lypë nji bes' e ta nep t'ndërshme
Dora e unâza qi t'vën n'gisht:
E ndërmjet pr' at besë t'gjithhershme
Â-dorxau' i Lumi Krisht.

Sogjetarë, persi furija
E nji rrfës qi qetat shpon,
Ja në të qiellit nëlt ushtrija,
E n'dorë shpata ju veton.

E din ilhon rregj Davidi,
E dijnë btt qi pá prá çet
Kur shef morden se kositi
An' e nlı' anë krajlnin e vet.

BKSH

IV.

E kündshme âsht hënat
Kúr del me zânn,
E n' tokë me' dritë perndaret,
Hyjzët qi shndrisin
E qi shetisin
Xper qiell, janë t' lukur fare.

Kúr del agûmi,
E rruzullimi
Me'j dritë kuqbashe mbëlohet,
E perndi kashta
Shndritë pika lashta,
Zémra per mâll gazmohet.

Âsht i madh shëndi
Kúr ndihet shpëndi,
Nder pyje tui pîngrue:
E knaqshme â 'j lule
Kúr ju perkule,
O ffisi i lét, me e lume.

Por s i giet qiellí,
Nuk i giet prilli,
As fllad qi shetitë lulet
E me érna veshet,
Foshnjes qi i qeshet
Nanës, kür ubi 'te perkulet.

BKSH

Lokja.

I.

E n' balkue mbarnene lubet:
Shurdh' â vëndi e shpija tytë;
Jo, me lokën nji e dytë
Neper shpí nû nuk u gjet.

Vetun zhardh' e vetun erret
Me krye n' hí e shunja plakë;
Nji dorë krûnde me i bâ flakë
Pernalë votrë kush s ja qet.

E disprobet me vetvódi
Qi nuk bâni kurrnji djalë:
Sot e nëja i kishte dalë
Bashkë me dritë per drû në shpat.

Kish mbújtë zjernain ndezë mbi votrë,
Ja kish njonë njat bak e njera;
Edhë Lokja me gjith tjera
Kishte dalë me petka n' shtat.

Kish shkue motin si prëndvéra
Me nlo'j fëmij' tu' e kalamêndun;
Ishte kunqë tul e perméndun
Tush e tash ferishta n' djep.

E disprobet k, i ve mëndja
Or' e ças te Trina e shkreta!
Ja lypë mëndës n' ankime t' veta,
Por mizerja nuk ja nep.

BKSH

II.

Ti shty vjeshta e krisanteni
Vetun vorreve lulzon;
Landët e pyje, gjith kû kemi,
Tui fry veri po i emgon.

Ndrron prei dimmit hnda veshen,
E lëshon gjetht qi para pat;
E, per naështër, dnhit qi qis shoi,
Ja çojnë t' vorfnit nse i bâ shtrat.

Bite lsër' e fryte véri
Tui çue akull per gjith vis;
Nëlt orteku ushton per nnéri
Tui fundue çetin' e lis.

Me dý cokla n' votrë plaka
Rri gjith naten e vajton;
Rri nse duer kah ndezet flaka
Porsi nieri kúr nron.

E shikjon nji dritë t' venitun,
Vron pasqyren e jetës s' vet:
E lerg Mërdeu tui kositun
E kujton e prra' e thret.

U ndie 'j frymë permbrënda shpijet
Porsi êrë qi vjen pá shkas;
E, n' at mnzg, nji vegiu hijet
Lokes n' votrë lët ju qas:

Permbi plaken krahët i uli,
E ngryk t' shamsen e shterngoj:
Buzët ş' shpulpuene n' hâll ja nguli;
U ndal drita e ajò mbarroj.

I mbetuni.

Edhé shtâzu po gazmohet,
Edhé bari mungulbon ;
N' shênd natyra gjith po çohet,
Veç ti, i njeri, po gjimon.

Kâng' e valle tui bashkue
Shênd prei gojet gjithkush qet ;
Veç i vorfni tui dertue
Porsi i huej â n' gjini t' vet.

I'ni ankue per t' zeza t' veta
Per gjith derë tui lyp' korset ;
Per 'të t' dhimtun kerkund s gjeta :
Porsi i huej â n' katund t' vet.

Lulh' e ûnshem, kûr vjen nata,
N' prêhen t' nanës me shkue kujton :
Edhé nana i diq e ngruta,
E kush t' vorfuin s e ngushllon.

Bab', oh! babë! sa herë ndo 'j trimit
Do me i thanë tui dërdhun lot:
Por per tënë á fjalë trishtimit,
À nji fjalë qi permëndë kot.

Per dhé t' vet tui dalë n' ushtri
Rrebtë qindroj i jati e diq;
Sot i vorfni askund nji shpi,
Nji copë buk s' e gjen n'ker miq.

Ah! ti njome, o njomë e njem,
Dit' e natë qi po vajtën;
Kund nder miq nuk t' çibet dera.
Kerkush vajin s' ta pejton.

Dit' e natë pá buk e shpí
Shkote i vorfni andej e këndej,
E prei t' pasunish zotní
Nji fjalë t' mirë kerkush s' ja kthej

Kú ké luben me t' ndlmue?
Kú ké nanen me derdhë lot?
Ty gjith robí t' ká harrue,
Kerkush s' do me t' dalun zot.

Tui nà bùrë, tui frye murlani,
Mjet dý vorreve sí 'j lis,
Afer gropës qi vet'e bùni,
Djali i vorfen u nolis.

Afer unues u shtrue me fjetun,
Afer halës kerkoj pushim;
Korrgjá t'ngritin s'ká me e gjetun,
T'vét e t'ftofti shan me pasë ndrrim.

Me njatà qi voç e dojshin
Trupi i t'vocerrit pushoj;
E n'lumní qi afà po gëzoshin
Shpirti i njomes futuroj.

BIBLIOTEKA

Shtegtari.

Neper male e neper fusha
Pá pushue, pá xanun vênd,
Perpára rrugen si harrusha
Nji shtegtár me gjith guzhênd.

As katundi nâ i pelqyeshem,
As gjyteti nuk e pret;
Porsi'j zog nerr rrugen rrnyeshes
Shpejt e shpejt per vênd të vet.

Dit' e natë thekshem tui shkue
Neper shena mbetun shkret,
Kurgjû s'mujti me e hutue
Tui bâ rrugë per vênd të vet.

N' pikë të zhekut nen ndo'j hije
Ndêj prei së xëtit qi e pelset;
Por me t'shpejt' u vûe per fjie
Tui bâ rrugë per vênd te vet.

Bäshtin darsma neper shpija,
Lutshin festa per katund;
S ju di darsmave hitija,
S e pret festa jo kerkund.

Fest' i dukej nder mà t' mirat
Shpija e vogel qi dishron;
Shëmd i hàbeshin të vshtirat
Tui shpejtue per shpi qi don.

Mbas nji fushës e perrë malit
T' njer' shtegtarin shpija e pret;
Tui e pritë te dera dalin
Per gjith mbrámje rolit é vet.

E shikjojn' gjith kuhë mërr syni
A po duket haba kund;
Dér sá nata mbrëmd' i ndryni,
Kúr xhixhllojshin dritët n' katund.

Er, hitat, shtegtár i ngriti,
Se mbas fushes qi mbaron,
Shpija e jote gadi mbërriti,
Shpija e jote qe flakron.

N' buzë të mbrámjes per një breshtë
Ky shtegtár pá dijt' u gjet,
Kúr per s' larg nder lisa t' shqeshtë
Zá i venitun n' vesh i vret.

Vojt e syni kuh del gjanza
Pá ndrulue per shpí të vet;
Një grue shtri ku u çilte lmza
E dy fëmijë permbyzun gjet.

Zëmer-dhimshmi tuj u afrue
Kqyrë kush ishin me kujdes:
Ju muer fryma, n' fëtyr' u ndrrue
E rá n' tokë porsi kush des.

Shumë dit pritue: anë prei ilsit
Me i dalë para u nisme truç;
N' rrugë mbet grueja bri një lisit,
Edhè fëmija ráne lmuç.

Tuj bá rrugë ne e nesre shkote
Një zotní per në t' zí vëmë:
Gruen e fëmijt permbyz i ndëlote
Njmi shtegtár pá gojë pá mênd.

Vorri i Skanderbegut.

Diq i Madhi: askund n' ushtri
S o shef mâ jo kurr mizori;
Krelsë si paras s shndritë, Shqypnî,
Njajò shpatë qi sá herë xori,
Frig' e nnerë kerkund s na nbeti
Qýsh so hé na u rrxue gjyteti
E gjith fisin e rrëmoj.

Diq: vorfnicht n' njat vorr á nbëlue
Pá lumní má i madh luftari:
Fisi i jonë me té u rrëmue,
Me té diq per luftë shqyptari.
Bashkë n'at vorr á nbëlue Shqypnija
Deri sá ta thrrasin nanija
Me o thá doren qi e turpnoj.

Si krismë luftet gjith u hapte
Neper fushë te njatij vorrit;
Kush per terr andej u kapte
Ndijte 'j duhmë, si duhmë toborrit;
Shoqe nub' shoqe shpata kriste,
E kalorë, ushtrí qi u niste,
Merrshin hovin per at vënd.

Edhé u dukte se luftote
Shpirt me shpírt per atò fusha;
Trupi n' vorr nloshta ju shkote
E atà u hidhshin si harusha.
Lypshin luftë per vënde t' veta,
Per djelmní qallitorë si zhgjeta
Tym e flakë lypshin me shënd.

Lærg e lerg dò brima ushtoshin;
Varza e grá me flokë të shprishun
Afer vorreve u rrethoshin
Tui bá váj e tu' u dermishun.
Kjájshin t' mjernt se temeli
I atdheut u tund, e i shkeli
Kombi i huej nen kâmbë të vet.

E nget vorrit t' Skanderbegut
Rrite 'j zojë më fatë në krye;
Prei mjesnatet e n' pikë t' zbegut
Shqyptarija rri tui shfrye;
Tui derdhë lot e tuj vajtue
Rreket t' dekunin me zgjue
Qi ká n' búll: lumnî, pushtet.

E prei vorrit t' ktij farë trimit
Mërrie uzhujë per veli e njëra.
Te ky ltér i dashunimit
Niste djelmt per luftna tjera.
Njitü shpesh u çil ushtrija,
Njitü u njifte trimenija
Kouht' e huej me i ndalun n' enk.

Rreth e rreth má e kândshuja ëvë
Drandofilleve ju ndihej,
E n' ket vorr t' shugurnem n' prëndvërë
I natyrës guzhëndi shihej:
Lott e shëndin e Shqyptarit
Njiky vorr i dijte s' parit,
Njitü shfryte i ri e plak.

Çou, o trim, e mbi t' tú vllazen
Sielli syt qi xhixhillojshin;
Kqyr sá kobe n' ta po shpnazen
Kqyr se kombeve qi e droshin
Sot mbí né ju mbet parija.
Jo, t' bûj bé, s ú kjo Shqypnija
Qi ti rrite me krah tund.

Sá do mue na rrit trimnín,
Forcona krahin me luftue;
Me gjak t' ón me Shqypnín
Prei kso kobesh dhe me e pshtue.
Me ket parzon na anmikun
Do ta pres, deri sá t' fikun
Ta shofë bota kaad e kand.

BIBLIOTEKA

Mahmud Pasha.

Në Mal të Zi.

N' kamb', o Shkodrë, o nan'e drangojve
Lé prei grykes t' martinës, prei çelikut!
Maje bjeshkve, uder shqype, e n' fund t' shtojve,
Kû buqari shqytár avullon,

Qit kushtrimin: O Lekë, kundra armikut
Me nji hov, me nji zemrë permbledhn'ju;
Pertë Cemin si j nderi t' tanë hîdhn'ju:
Shqyptarija, o fatosa, ju flon.

I'orsi bisha prei ûjet ja rrini
N' megje t' ona, qi s preken, i luejti;
Mb'ta sokola! kah bjeshka e kah vrrini
Hapi kthetrat, o Shqype, mbi ta.

Çart' e idhnime nder vedi, deh shuejti
Para lterit t' atdheut, o Malci:
Me gjak t' zêmres, me kryet pertrij
Trashiginin qi i pari na la.

E damsoria, qi i shndritshem ushtrive
Se kje jeta ju prini n' ngadhnjime,
Xiera'je, o Hoten, kulshedra e maleve,
Xiera'je, hija e t' dëkmve e pret.

Dérsí t' rreket me dhun'e trathtime
Mo i vû kàmben i hueji shqyptarit;
Si t' kujtoju' se nder pronjet e t' parit
Nji kind t' vetm perdhuni na shklet:

Kjofsë mallkue kush merr nnse te shpija,
Kush vën herret perpara n' kullosë,
E kush qét i nberthen nder hollija,
E kush vaden nder t' mihuna lëshon.

Pushk' e shpatë janë parmênd' e janë kosë;
Mo eshtna t' huejve do t' miellet kjo tokë;
Mo gjak t' huejve tui rrjedhun do vokë
Ngrija e mordes qi rrethns zotnon.

Çou, o Grudë, e trimnín e perbershme
Njálle sot kundra anmikut, e shtyji,
Shtyi djelmoçat, stuhin e permnérshme,
Me rreposë qu Shqypnija nallkoj.

Se nji sá shungulloj kâ nri Hyji:
Delni, o t'huejit, prei vëndevet t'ona;
Tjetrë ligj'e flamur jo nuk dona:
U betue Shqyptari e ngurroj.

O Kastrat, porsi réja mizore
Rrebtë n'ushtrina t'anmikut ti ndeshe,
E dermove, rrufë bumbullore,
Gjithshka hasse n'at rrnoshmin ushtim.

Orët e mallit bertasin: oh njeshe
T'rrgjanten shpatë qi kje trama e gjithkújit;
Rreth e rreth neper çetat e t'hújit
Sëlle morden, sielł gjam' e njerim.

Se prei thepash t'shkallmen t'Veleçikut
Synojnë Shkrelsit atdhén, e nji gojet
U betuene gjith mbarë kundra armikut
Burr'e fëmijë me luftue te jet.

Xhiziha xhixha nder sý si shqypojet,
Maje hjeshkve Kelmëndi u rreshtue,
E n'breg t'Cemit me gisht tui shënjue:
„Vorri i t'huejve ä ktune" bertet.

Por kush eoë para ushtrive tui lëshue
Flakë prei shpatet, si rrfeja kúr shkrepet
Mbi Bjeshkë t'Nëmna, vesh' arît t'kulluc
Porsi dielli kúr vete n'prenslim?

Suka e mule kalon e nuk epet,
Kalon prroje t'perlyem me gjak t'huejve;
E tui vruemun rrezikun e t'tnejve,
Mb' téne, o Shqype, vrapon ilufturim.

N' rrethe t' Pejës e tu shkaulsi i Kavajes;
Prei Prishtinet e n' breg t' Adriatikut,
N' fusha bûsa e nder kerzha t' bungajes
Vraçi i tij prei gadhnjimit hingiloj.

Para Iherit t' Shqypnís kundra zanzikut
Rrahi bên porsi burrat, e ngrini
Rrfén e luftës qi Francen pertrini,
E tallaze rreth Bosforit çoj.

Mahmud Pasha!... Qe n' vorr Skanderbegu
Ngrohi kryetin te kisha e shë Nkollit,
Kqyri nipin luftues ndêj'te shtegu,
E lumoj, e ndoq gjûmin e vet.

E Karl Topja rreth bregut t' Devollit
Kerkon rrashten qi i hoq Shtrashimirit,
E per çerpet tu'e rrokë „njatij nderit
Ktû t' paçë lumë per therore nn" i flet.

Por pse u zbut ajò fëtyr' e terrtisun
Si grykë dëtit kúr hullet shtergata ?
E nder male kuq rryeshem tu'u nësun
Pse sot vraçi nuzi gjurmen e ndrroa ?

Herë mbi preben t' fatosit ljo shpata
Kpuçem si mbas nji luftet t' pádáme ;
Herë permállshem tui kqyrë, si dogánse
Vetë me vedi me ngrehun fillon.

Me kosë n' krah, mbi uji kál si vetima
Kish pá morden se u qaset Shqyptatve,
E lukmeshem nder gjith atà trima
Zgiedh per védi kë dáte má trim.

Pan, e njitus mbas t' nismit t' ushtarve
Shtegon Pasha, e i perkrahet nëzores ;
N' flakë t' letines, kû i bîri i nalcores
Korrë anmikun, ja behë fluturim.

„Nana morde“, po i lutet, se t' tuejit
Jena t' gjith qŷsh mb' at ditë qi u perfuneme;
N' prak t' gjith dyerve e n' votrë t' gjithknejit
Hieja e jote mbretnore zotnon.

„Nana morde“ nji gjuaj' e shemptuenae
Prei ferishtash kah ti që po siellet:
Vashë, dje nuse, sot n' futa po pshtiellet,
E plequis sot urojna mbaron.

Per ta vetun therore un tŷ t' kjosha,
Per jetë t' tyne qe t' ênuen pelqeje;
Edhé mujës, i koritun û vosha
Mos m' a kqyrish ket ndérë si po t' flioj“.

Dan se u zbut njò tymen gjith neje;
Kqyri Pashen tui qesh', e llastoue
E muer ngryk. Por n' at kosen gjaksoue
Ndeshi qafen e n' tokë rrokolloj.

Mustaf Pasha

së Rabune.

E prûne vallet nder male unji,
E ushtima e pushkve nder lugje mëjti;
Nder fusta e t' kreuse n' fush' e n' malet
Barrnimi u dëjti:

E djerr â toka: krrut nder livadhe
Shkon kau, e avllia qi del prel arvet
Êrton, e nepet per stinë të madhe,
Për rreth t' kularvet.

Por mbi zgiedhë mberthye kularvë pashejnë
Vjetrun neu treua, e rri n' gurth parmênda;
E n' mal pi nieri berrat fiejnë,
O dridhen mbrênda

Vathit, kûr ûnshem siellet ulkoja,
E rrunon me kthetra dyrt qi harija
Dikûr pertrini; sot hûll e zeja
Pá barrë te shpija.

Mbas tejet, Shqype, barrat flutrueme
Nder male t' reja, n' nji lugje t' ré:
Gadhnjim o deken tuj lyp' u lëshueme
T' gjith per atdhé.

E luftojnë rrebtas: non bresheu plumbit
Që karajfilet lëshoju' o bershanat,
Turren, o Shqype, si rrjedha e lumit,
Trima si zânat.

E pasha, ndéjun mbi thasë t' florijve
Nder valle jevkash, n' lodrë dudûmash,
Tallet i kanqun prei zânit t' fqijve,
Si qên mbas trûmash

O pjell' e keqe! o dhun', o kóre!
Qe shtojzavallet, pá e dijt', po keqinë
Me tý e zgerdhíhen, e'j kangë mortore
Nen zâ shperthejnë.

Óra e Sqyptarit t' lëshoj, e fatosit
Që n' luftë, pá shkrepun, shkrîne n' marri,
Gjikim po lypin, e thekshem kosat,
Shpirtna me mní.

Sjellin n' shpí t' ande. Qe Mehmet Begu,
Eshtna t' shpulpuemun, mbi vorr tu' u çue,
Idhun per s' lergut t' thotë: „ktûne á shtegu
Me folë me mue.

Ktû t' pritu ç' motit: ktû do t' paqobet
Vaji i nji fëmnës qi n' njerin lëshova.
Pá fuj; shqyptari ktû do t' kujtohet
Se hupës nuk shkova."

E prej gjith fushash lëjnë valle t' mrëshme
Arët e livadhet qi' j ditë grabite;
Sot, vonë, mû t' rrehshem per fuje t' hershme
Gjikimin prite.

Bel, mizner, këmlenaj, del; prei merzijet
Zgaq i perbuzhem, Shqypnija t' volli:
Tý shpina e dëtit, ay, vênd rolnijet,
T' pret Anadolli.

Málli per atdhé.

Nder njikto vende per bukurí
Dhén t' ém i shuemi jam tui dishrue;
N' gjytete t' hneja, porsi n' shkretí,
Rrij tui gjimue.

A e bukur fusha kúr çilë prendvera,
Lulzim ká kopshti kúr lulet dalin;
E drandofilles nder fushë tret' éra
E pertë malin.

Por gjith këto t' mira ngushllim nuk m' apin;
Per atdhé t' émin zémra po m' shkrihet;
Njatjè kúr mendja lëshon ndo 'j herë vrapin
Shëndi i pertrihet.

Nder lisa t' pýjve, bylbyl, tui këndue,
Per çérdhe tande po bân ankime;
Mue, i mjerë bylbyli, po m' pergján nue
Me kto dertime.

Sá herë nen hije t' nji farë çinarit,
Afer nji kronit qí i shkon per bri,
Per vënd mëndoßen, kû ndodha s' parit,
N' vâj tui u shkri.

E pves tui kjámun éren e kronin
Per fush' e male kû mëndja m' vret;
Por tui rrjedh' nji, si e kâ zakonin,
Gjimon e s flet.

Prei mâjes t' malit shikjoj larg fushen
Kah dij se â fisi qí jeten m' fali;
Por prei trishtimit më hot syt m' mbusheu
E s mund t' i ndali.

O bjeshk' e male, fusha t' bekueme,
Kû vetë herherua per sheti shkoshe;
O Maranaji, o Buen' e mbëluеme
Me binë gjellbroshe,

Kûr kam me u gëzue? Nder njato kësolla
Mâ e pagji' e e kandshme m' u dukte jeta;
Nder dhëna t' hueja, kû mbraps u ndolla,
Veç trishtim gjeta.

Na dha né t' shkretve vetë Perendija
Mállin m' u pamun, me ndéjë n' nji votrë
Gruejta me t' shoqin, me prinden fëmija
E vllau me motrë.

Njaj zëmrë nierit nuk ká qi ndhtimin
Per mirnkaude merr me u lëgatue;
Lerg teje, o Shqypo, kush lypë gjallimin
Po, do mallkue.

Do vorre t' réja ndodhë qi m' kallxejnë
Ndoshta tui kjánun prei dhimet gjindja;
Njitë, do t' m' flasin, t' rriju e pashojnë
Vllaznít e prindja.

O Prind, o vllazen! te'j vorr me jue
E gjáll o i dekun une do t' rrij;
Sá do n' giúhë t' énue kan me m' nrue:
„Dritë pastë n' luranë".

Giûha shqype.

(Gustav Meyerit.)

Permbi zâ qi lëshon bylbyli
Giûha shqype m' shumgullon;
Permbi érë qi nep zymyli
Pâ dâ zêmren m' a ngushllon.

Nder kûmbë tjerë, nder dhéna tjera
Kû e shkoj jeten tesh sâ mot,
Veç per tŷ m' rreh zêmra e mjera
E prei mâllit derdhi lot.

Njikto gjuhë qi jam tui ndie
Janë të bukra me temel;
Por prep këjo, si dielî pâ hije,
Per mue t' tanave ju del.

Edhè zogu kerkon lisin
Mbî shpi t' artë ku rri me mbret;
E shtegtari dishron fisin
Permbî vênd qi s âsht i vet.

O Shqypní e njerë Shqypnija,
Plot me burra e trima plot
Ti'j dit' ishe; por lumnija
Qi kë pasun nuk â sot.

Nen njat tokë qi ta shklet kâmba
Zân e t' mqsneve veshtë:
Per bij t' tashem, porsi e ama
E t' koritsnve, gjimë.

Nâm e zâ, qi kishe, t' treti,
E veç tarpi e mârrja t' mbëlef:
Per lumni veç kóre t' mbeti
Qysh se fara e mbrë mbaroj.

Por gazmë nder gjith kto t' vshtira
Persë endë s sharrove kret;
Dëçka t' mbet nder atë t' mira
Mbas dý mij e më shumë vjet.

T' kâ mbet gjuha qi po ndihet
N' fush' e n' mal qi ti zotnon;
Gjith kâ hija é jote shtribet,
Kâ shqyptari zân e lëshon.

Prei Tivarit e n' Prevezo
Nji á giúha e kómbi nji;
Kú lõshon dielli njato rreze
Qi vej toka e jote i di.

Kú n' breg t' Comit rritet trimi
Me zbardhë, Shqype, zânin tând,
E kú i Drinit á barlmi
Qi shperdhet kând e kând.

Geg' e noskë, Malet, jullija
Janë nji kómb, n' u dá s duron:
Fund e maje njí á Shqypnija,
E nji giúhë t' gjith na bashkon.

Kjoftë mallkue kush qet ngatrrimse
Nder kto vllazen shoq me shoq:
Kush e dán me fjal' e shkrime
Ça natyra vetë perpoq.

Per më giúhë kaq t' moçme e njera
Si i bij' kjé qi pá prind mbet;
Per t' huej t' mbájshin dhénat tjera,
S t' kishte kush per motrë t' vet.

Kúr nji burrë u çue n' Austri
E me sý gjithkund t' kerkoj:
Gustav Meyer-i ásht émni i tij.
Émni i burrit qi t' madhnoj.

Porsi dielli tuj flakue
Shperdán terrin qi na mbëlon,
Njashtu Meyer-i tuj kerkue
Kah ké dalë po ta dëfton.

T' dëfton mostrat, t' dëfton fjalë,
Neper shekuj fjuturim
T' çon njátjë ku luftuat krisur,
Kú á kap' Roma e Ilirí shqim.

Njikto t' thot' (e ti se dishe)
Janë t' bijt t' tu qi pate mot:
Këta janë burrat qi'j ditë kimbe,
Émnit tánd me i dalun zot.

Neu gjytet qi ná vonë çili
Kómbi í yt luftár ná puk,
Kú ish mbret at-botë Bardili,
Shum annáku dérdhi gjak.

E njat tokë qi jé tui gëzue
E ké xanë tosh sá mij'vjet;
Shqyptarija qi mbet mbëlue
Sot nen dhé, edhé shqyp flet.

Flet me rrasa, flet me sëndo
Kû lumnín e vet e shkroj:
Por kerkush s i di këto vënde,
E harrimi t'tana i mbëloj.

Por gjithnji nen kâmbë po ndiben
Harrat t'tú qi toka i mbëlon,
E nen dhé koeljt perzihen
Si'j grandsht' kûr ëra lëshon.

Dom' m' u gue e t' gjith per s' mbarit
Me u pri nipave mb' nji ent:
Dom' me t' bá si ké kenë s' parit,
T'ndérés me kapë t'lumnueshmin prak.

Prêndvéra.

Jeni lodhë, dallëndysha t' shkretë,
Jé molis' i zin bylbyl;
Ah! pushoni n' streh' kû u gjeta,
I'ushò n' kopshtë te njaj zymyl.

Mbi krahë t' nej prei dhémsh tjera
Ju prêndvéren na pruñet këtej;
Shlodhn'ju prâ, dallëndyesha t' njera,
Rri, bylbyl, n' lulzim qi kthej.

Se qe 'j prrue prej malit ulet
E t' tanë fushës nshqim i nep;
E nen bórë po shpertheju' lulet
I'orsi fëmijë qi zhlohen n' djep.

Fllad i lét me vapë dashtnijet
Puthi pêmen gômb per gômb;
U zgjue pôma, e qe prej shijes
Buloj mbarë neper kopshtë t' ém.

Véra.

Ã zverdhë fusha, e ndër grumbore
Po vëlojnë korrent porsi zogj;
Këndojnë kutumdent me naltore
Pá u kujtue si dielli i dogj.

Veç n' at arë, porsi nji e tretun,
Zí ndër petka e më fiyrë terr,
Korrë nji cucë pá shoqe, vetun
Me hie t'vet qi mbrapa e merr.

Tjera herë ti vet' e treta
Korrshe, o bij', me motra n' shésnd;
Sivjet vetun tui korrë t' gjeta
Pá nji motrë, pá gazmend.

„ Kjenë nji arë qi mnell nji dítë
Perendija, e i dha shëndet;
U poq para: e ká godítë,
E e ká kújtë te lana e vet.“

Vjeshta.

'Dhe ju po shkoni,
Bylbyla kshtú!
Po tretni kēndynaj,
Dallēndysha, ju!

Deken mêndova
Se m' vjen kúr do;
Se m' lêni vetum
S mêndova jo.

Por, mâ fort zêmren
M' a brêu nji idhnim:
Çêrdhet qi i lêni
Kujdesit t' im.

Ndoshta, kúr t' kthieni
Mue vorri m' mba,
E ju kerkoni
Çêrdhen qi s â!

PRISH

Dimni.

Neper fush' e neper male
Fŷu murlani me stuhí;
O murlú, njat frŷmen ndale,
Ndal ti, o akull, mos me ngri.
Mos ma ngrini ket pikë gjak!
— Struku, struku, i shkreti plak.

Po del dimni me kosë ndórë,
Gjeth e bár i ká kositë;
Qet kalkoni pjalm e borë,
E plak-shkreta, tui merdhitë,
I thotë vŏdit me zá pak:
Struku, struku, i shkreti plak.

Prei giûhësh të hueja.

BKSH

BKSH

Váji i dallëndyshës.

(T. Grossi.)

Moj dallëndyshë shtegtore o rruyeshme,
Qi po pshtete n' at lulkne,
Per gjith nádje 'j kangë t' mullëujyeshme
Aq permallshem tui këndue;
Ç' do me n' thanë nuk' at giuhë vajtore
Moj dallëndyshesa shtegtore!

Lerz gjithkújit o n' veni
Lánë prei futit tand qi t' treti,
A thue kjáke per vetmi,
A t' qaj náll me váj ú shkreti?
Kjëj, o kjáj, nuk' at giuhë vajtore,
Moj dallëndyshesa shtegtore,

Por prep ndryshe ú puna e jote:
Si do pak flutron me krahë,
Fush' e male kah kalote
I kerkon tui duesë gjithkahë;
Per gjith ditë nuk' at giuhë vajtore
Atë thrret, dallëndyshë shtegtore.

Ah! kish t' nmusdem .... per shterngimi
I ktij burgut s m' len me shfrye,
As frymë éret as lulzimi
S mbërrin i diellit tui shkelxye;
Me zi ankimet qi lâij prore
Ti m' i ndien, dallëndyshë shtegtore.

Qe shtatori tesh nâ mbërrini
E pâ m' lanun nuk po ndale;
Ké me shkue kû fulzon vërrini,
Me ndjerz tjer' e tjera male
Ké m' u fulë mb' at giûhë vajtore,
Moj dallëndyshëza shtegtore.

Une nâcherua per gjith nâde,
T' çilmen lotve syt e mi,
Tu u sjellë born kollovrâde,
Tesh kujtoj se endë po ndij
At zën tand qi per mue prore
M' vjen se ankon, dallëndyshë shtegtore.

Ndoshta'j kryq kûr t' vin prëndvéra
Ké me gjetun mbi ket truell;
Pernbi të, dallëndyshë e njera,
Ndalu'j herë se fati t' smell;
M' lut pushim mb' at giûhë vajtore,
Moj dallëndyshëza shtegtore.

Vllávrási.

(Cappariozzo.)

Neper terr qi lëshote nata,
Ngarkue teshat kaliboç,
Per nji pýllë kû s rá kurr spata,
Ndiqte rrugen nji djaloç.

Laudët e pýllës si'j njik ju dukshin,
Qi prej ûjet n' mal Inrom;
Cuba t' rrebtë, qi n' prit' a strukshin,
Gjethët e lisave kujton.

O Shqypní! gjinuote i shkroti,
Male, mbaushë me gjuetarë plot;
Késoll' e bardhë, kû porsi mbreti
Shkon barija dit e mot.

O ju bugje te Prevezes!
Këtû nuse zëmra po m' vajton;
Te ju hânn me drítë t' rrezes
Shtigjt ndhtarit ja kalxon.

Fis i dashtún, kû n' dritë dola
Afer dëtit t' pápshtjellim;
Shpí e bardhë kû s' parit fola
N' prêhen t' nanës tuj gjetë pushim.

Njeshtû thote e me trimaf
U nis ndhës shtegtari prap;
Fishkllej landa tu' u perzi
E prei frigës ngau djalí vrap.

Per m' nji enb mbas gardhit hasi;
Ndalu, i thotë, mik kë kah mba!
Nji kuhare n' bri ja rrasi,
E mbi tokë permbyz e la.

Ah! manë shkreta! i shmemi briti,
E permbyz u leshue mbi'j eurr;
Per tre muej e shkreta m' priti,
E tëkëndej nuk m' shef mà kurr.

Po jot' âmë, si per qesti,
Ja bân gjaksi me idhnim plot;
Ti m' diftò kû rri me shpí,
Fjala e jote nuk hapë dot.

N' skâj t' Shqypnís shkon vorfnisht jeten,
E pí djelm e njera mbet;
Dy mû t' ndhajt nder lufta mbeten,
E këtû i treti qe po jet.

Pat nji tjetrë.... fija e zânit
Ju kput djalit e gjimoj;
U' dridh gjaksi, e aj farë luânit
Pushken n' tokë me'j herë e lëshoj.

Pat nji tjetrë, qi ajò e dote
Perulsi dritë të sýve t' vet;
Kurr prei prêhnit nuk e lëshote;
Shokë nder cuba vojt e gjet.

Villá, i pergjegji zêmervshtiri,
Njitû t' vrava e këtû po iles;
Nuk kam sý me m' pá nâ nieri,
Ngryk' me tý njitû po jes.

Jo, ti shndosh! e fill te shpija,
Te nanë zeza lutmò:
Pá asnji fêmij', e mbytë vetmija,
E mbëlon skami: mos e lësho:

Shka t' i thuaj naudej nanës ngratë
N' kjoftë se pvetë per tý ndo 'j sênd!
Thuej se moza nji rrugë t' giatë,
Se kashkë n' qiell dikúr xâns vênd.

Të vorruemit
e Sir John Moore.

(Wolf.)

Lodertijat nuk u ndiene,
S u ndie gjama e miqasis
Kûr fatosin n' vorr e shtiene
E preí luftnave pasloj;
S pat t' perejellt' e kaloris
T' fulët e armve s i qfllej.

Neper terr qi lëshone nata
Me i çlë vorrin na shpejtoshim;
E n' nji vorr qi grop:j shpata
Trupi I të dekunit pus':on,
Me 'j kandil tu u fikë pamoshim,
Me drîtë t' zbetë qi hâna lëshon.

Nji pelhurë s ja pshtuelime shtatit,
As nji rizë at fytyrë s ja mbëlote;
Me i pritë dhét ndopak te ngratit
Arkë per dorot nuk u gjet:
Si 'j luftar qi flén peshote
Vesh' e njeshë me stolí t' vet.

Dhimshem burrin tui ankue
Neper buzë, e salikueme;
Por ajì vàj qi me diftue
T' dhimt' e zëmers kûi s i pshtoj.
Tui këqyrë vorrin a kujtueme
Se'j ditë tjetrë bie' agoj.

Kûr nen kryet i vnem ajì gûr
Me fjetë burri per gjithmonë,
Mbi ftyrë t' tij, mëmbuem, dikûr
Kamba e t' huejit ah! tash shklet;
Andej dëtin, kû t' pûzonë
Pushka e inglizit nuk e pret.

Mbi vorr t' tij dikûr trimnin
Thuna', ju shûn psi frigë ushtari:
Por jo! i vrâmi vet nljeazin
Kâ me mujt me e çuemun n' erk,
Kû e vûe dora e inglizve, ndhtari
Jo ket vorr s e prek aspak.

Tui mbarue ket veprë nëshiret
I' avit koha me kalue;
Krizma e jonë me 'j tjetrë diret
Qi unâ rrebët po shungullon;
Lerg e lerg tui bumbullue
Mb' armë aumiku rrokull kshon.

N' vënd kû gjakun derdhi trimi
Ja ruen trupin veç shkretija:
E nji rrnoë, kû t' vôhej shkrimi
Me e permëndun nuk u gjet,
Na e lamë burrin, per trimnija
N' buzë të vorrit me të jet.

BKSH

Mbreti i Tules.

(W. Goethe.)

Deri n'dekë besnik ke s thohet
Ishte n' Tule 'j padishá;
Diq e dashtua mbas do kohet
E'j got' arit shój i la.

Sá at gotë arlt gja nuk dote,
E gjithmonë me tëne piu;
Por ka 'j lot per faqe i shkote
Gjith sá herë pite futziu.

Kür pan vëdin tai mbarue
Njehë gjytetet e gjithshka
Trashigimtarit ja la shkrue,
Por patirin nuk ja la.

N' ndéjo t' parve, n' buzë të détit,
Gjith parsín n' nji gost' i thrret;
Ulet n' gost' e ká rreth vëdit
Mbledhun bashkë parsín e vet.

E t' kaáj t' kandshmes jetë dishirin
Pin mà t' mbramin e lumnej
Pisi plak, mandej putirin
Nder vâl' t' dërit e ftakrej.

Tui u zhyt' e pun u' fund t' zillit,
Tui kërcye nëlt, tui lëpë no turr;
E n' at ças i rinë prei lâllit
Fikun sŷt e spin mâ kurr.

BKSH

Perkrojcë.

Vâji i bylbylit . . . . . i 3
I tretuni. 19
Andrra e jetës. 37
Trina. 39
Zoga 43
Lokja 53
I mbetuni 59
Shtegtari 62
Vorri i Skanderbegut 65
Mahmud Pasha 69
Mustaf Pasha 76
Mâlli per atdhé 79
Giùha shqype 82
Prëndvëra 87
Vëra 88
Vjeshta. 89
Dimni 90
Pse giùhësh të hueja 91
Vâji i dallëndyshës 93
Vllâznisë. 95
Të vorrmenit e Sir John Moore. 98
Mbreti i Tules. 101

BKSH

BKSH

BKSH